

נחל זהר

פירושים וחיידושים בספר הזהר הקדוש
על סדר פרשת השבוע

על פי ההקדמות אשר בספר הקדוש ליקוטי מוהר"ן מברסלב זצוק"ל

בוהר דא יפקון ביה מן גלותא ברחמים

לחבון דרך הלימוד ומטרת עלון זה נא עיין בהקדמה כגב העלון

תרגום ללשון הקודש

זהר הקדוש - ויהי ריז:

למדנו, בשעה שיצאת נשמת האדם, הולכים כל קרוביו וחקריו שבאותו עולם עם נשמתו, ופראים לו מקום העדון ומקום העניש. אם הוא צדיק, רואה את מקומו, ועולה ויושב ומתעדן בעדון עליון של אותו עולם. ואם אינו צדיק, נשארת אותה נשמה בעולם הזה עד שנטמן הגוף בקרקע. כיון שנטמן, כפח שומרי החקים אוחזים בו עד שמוניע לדומ"ה, ומכניסים אותו במדור שלו של הגיהנם.

אמר רבי יהודה, כל שבעת הימים הנשמה הולכת מהבית לקברו ומקברו לבית, ומתאבלת עליו על הגוף, שכתוב (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. הולכת ויושבת בביתו, ורואה את כלם עציבים ואבלים.

למדנו, אחר שבעה ימים הגוף נהיה כמו שהיה, ונשמתו עולה למקומה. נכנסת למערת המכפלה, רואה מה שרואה, ונכנסת למקום שנגנסת, עד שמוניעה לגן עדן, ופוגשת את הפרוכים ושנינות הקרב שבגן עדן שלמטה. אם צדיק הוא שתכנס, נכנסת.

שנינו, ארבעה עמודים זמינים, ודמות אחת של הגוף בידיהם, מתלבשת בו בהנהגה ויושבת באותו מדור של גן עדן שלמטה עד זמן שנגזר עליו, אחר כך הפרוז קורא.

ועמוד של שלשה גונים מנדפון, ואותו העמוד נקרא מכון הר ציון, שכתוב (ישעיה ד) וקרא ה' על כל מכון הר ציון ועל מקראיה עני יומם ועשן וגו'. עולה באותו העמוד לפתח של צדק שציון וירושלם בו.

אם זכה לעלות יותר - טוב חלקו וגורלו להדבק בתוך הגוף של המלך, ואם לא זוכה לעלות יותר - פתוב (שם) והיה הנשא בציזן והנותר בירושלם קדוש יאמר לו. ואם זכה לעלות יותר - צדיק הוא, שזוכה לכבוד של המלך ולהתעדן בעדון עליון שלמעלה ממקום שנקרא שמים, שכתוב (שם נח) אז תתענג על ה'. על ה' דוקא. אשירי חלקו של מי שזוכה לחסד הזה, שכתוב (תהלים קח) פי גדל מעל שמים חסדך.

וכי על השמים הוא, והא בתיב, (תהלים נז) פי גדל עד שמים חסדך. אמר רבי יוסי, יש חסד ויש חסד, חסד עליון וחסד תחתון. חסד עליון הוא מעל השמים, וחסד תחתון הוא שכתוב (ישעיה נח) חסדי דוד הנאמנים, ובאלה פתוב עד שמים.

תניא, בשעתא דנפס נשמתיה דבר נש, אזלין בלחו קרובי וחקריו דההוא עלמא עם נשמתיה, ומחזיון ליה אתרא דעדונא, ואתרא דענינא. אי זכא חוי, חמי דוכתיה, וסליק ותיב, ואתעדן בעדונא עלאה דההוא עלמא. ואי לא חוי זכא, אשתארת ההוא נשמתא בהאי עלמא, עד דאטמיר גופא בארעא. כיון דאטמיר, כמה נרדיון דמוסין אחרן ביה, עד דמטא לדומ"ה, ועאלין ליה במדורוי הגיהנם. אמר רבי יהודה, כל ז' יומין, נשמתא אזלא מביתיה לקבריה, ומקבריה לביתיה, ואתאבלת עלוי דה גופא. דכתוב, (איוב יד) אף בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל. אזלא ויתכא בביתיה, חמי לבלחו עציבין ומתאבלא.

תניא, בתר ז' יומין, גופא חוי כמה דההוא, ונשמתיה עאלת לדוכתא, עאלת למערתא דכפלה, המאת מה דהמאת, ועאלת לאתר העאלת, עד דמטת לגן עדן, וערעת לפרוכים, ושנן דהרפא די בגן עדן דלתתא. אי זכא הוא התיעול, עאלת.

תאנא, ארבע סמכין זמינין, וחד דיוקנא דגופא ביריחה, (שמות ר"ז ע"א) מתלבשא ביה בהדרותא ותיבת בההוא מדורא דגן עדן דלתתא, עד זמנא דאתגזר עליה. לבתר כרזא קרי.

ועמודא דתלת גוני אודפון, וההוא עמודא אתקרי, מכון הר ציון דכתיב, (ישעיה ד) וקרא ה' על מכון הר ציון ועל מקראיה עני יומם ועשן וגו'. סלקא בההוא עמודא לפתחא דצדק, דציון וירושלם ביה. אי זכי לסלקא יתיר, טוב חולקיה ועדביה, לאתדבקא בגו גופא דמלכא. ואי לא זכי לסלקא יתיר, כתיב, (ישעיה ד) והיה הנשא בציזן והנותר בירושלם קדוש יאמר לו. ואי זכי לסלקא יתיר, זכא הוא. דזכי ליכרא דמלכא, ולא תעדנא בעדונא עלאה, דלעילא מאתר דאתרי שמום. דכתיב, (ישעיה נח) אז תתענג על ה', על ה' דייקא. זכא חולקיה דמאן דזכי לחסד דא, דכתיב, (תהלים קח) פי גדול מעל שמים חסדך.

וכי על השמים הוא, והא בתיב, (תהלים נז) פי גדל עד שמים חסדך. אמר רבי יוסי, אית חסד, ואית חסד. חסד עלאה, וחסד תתאה. חסד עלאה מעל השמים הוא. חסד תתאה, הוא דכתיב, (ישעיה נח) חסדי דוד הנאמנים, ובהני כתיב עד שמים.

תורה מט

(לשון רבנו זכרנו לברכה)

לשמש שם אהל בהם והוא כהתן יצא מהפתו וכו': (תהלים יט)

א פי קדם הבריאה היה אור הקדוש-ברוך-הוא אין סוף, ורצה הקדוש-ברוך-הוא שיתגלה מלכותו, ואין מלה בלא עם, והצדק לברא בני אדם, שיוקבלו על מלכותו. והתגלות מלכותו אי אפשר להשיג אלא על-ידי המדות, שעל-ידי המדות משיגין אלקותו, ויודעין שיש אדון מושל ומנהיג. וצמצם את האור אין סוף לצדדין, ונשאר חלל פנוי, ובתוך החלל הפנוי ברא העולמות (כמבואר בע"ח בתחילתו בהיכל א ענף ג), והן הן מדותיו. והלב הוא הציר של המדות, הינו החכמה שבלב, כמו שכתוב (שמות לא): ובלב כל חכם לב וכו'. ועקר היצירה היתה בחכמה, כמו שכתוב (תהלים קד): בלם בחכמה עשית. נמצא, שהלב הוא הציר, כמו שכתוב (שם עג): צור לבבי. ואית יצירה לטב ולביש, כמו שאמרו חכמינו זכרונם לברכה (ברכות סא): וייצר - בשני יודין וכו'. והם שני יצירין, יצר טוב ויצר הרע. הינו: מחשבות טובות הם יצר טוב, ומחשבות רעות הם יצר הרע. פי עקר היצירים הם המחשבות והחכמות שבלב, כמו שכתוב (בראשית ו): פי יצר מחשבות לבו וכו'. וכשאדם הושב במחשבות רעות, הוא מטמטם את החלל של הבריאה, ששם התגלות המדות. פי חלב הוא צור העולמים, הינו צור המדות, פי לפי אור להביות חלב של איש הישראלי אי אפשר להתגלות מהמדות, פי אור להביותו הוא עד אין סוף, הינו אין סוף ואין תכלית לתשוקתו. וצריף לצמצם ההתלהבות, כדי שישאר פלב חלל, כמו שכתוב (תהלים קט): ולפי חלל בקרבי. ועל-ידי הצמצום של ההתלהבות יוכל לבוא להתגלות מהמדות, הינו לעבד

את השם יתברך בהדרגה ובמדה. ומחשבות טובות שבלב, הן יצירין טובין, שעל ידן נתגליו פעולות ומדות טובות, והינו יצירה לטב. וכשחושב מחשבות רעות, הוא מטמטם חלב, בבחינת ערלת לב, ומקלקל את הבריאה, הינו החכמה שבלב. פי היצר הרע הוא טפשות חלב, כמו שכתוב (דברים ו): ומלתם את ערלת לבבכם, ותרגמו: ית טפשות לבבון. וטפשות הוא קלקול הבריאה, שהיא על-ידי החכמה. נמצא, כשאדם הושב מחשבות טובות בלבו איך לעבד את השם יתברך, בזה נעשה לבו בבחינת: צור לבבי, ובבחינת: ולפי חלל בקרבי, שבתוך החלל יתגלו פעולותיו, ועל ידי פעולותיו ומדותיו הטובים יתגלה שהוא מקבל על מלכות שמים שלמה. וזה פרוש (תהלים פז): ושרים כחוללים וכו'. ושרים - זה בבחינת התגלות מלכות, בבחינת: שרה על העולם בלו (ברכות יג), בבחינת (זכריה יד): והיה ה' למלך וכו'. כחוללים כל מעיני בך - הינו לפי החלל שנעשה על-ידי מחשבותיו הקדושים, בן התגלות מלכותו:

ב וזה בבחינת (דברים יא): ולעבדו בכל לבבכם; איזהו עבודה שבלב זה תפלה (תענית ב). פי תפלה בבחינת מלכות דוד, כמו שכתוב (תהלים קט): ואני תפלה. ועקר התפלה תלוי בלב, שישים כל לבו עליה, שלא יהיה בבחינת (ישעיה כט): בשפתם כבדוני ולבם רחק ממני. פי תפלה שבלב היא בבחינת התגלות מלכותו בתוך החלל הפנוי, בתוך המדות, בתוך העולמות:

ג וזה בבחינת ח"א, פי דל"ת היתה, ואתחזרת ונעשית ח"א.. פי דלת הוית - לשון דלה ועניה. הינו כשטמטמם לבו בטפשות, ואין עני אלא בדעת (נדרים מא), ואז היא בבחינת דל"ת. וכשממנש מחשבתו, ולית קדשה פחות מעשרה (מגילה כג:), והיא בבחינת יו"ד (תיקון י) שממשיך לתוף הדל"ת, ונעשית ה':

ד וכשמוקים התפלה את בחינת מלכות, בבחינת: ולעבדו
בכל לבבכם, זה בחינת: היא העולה (ויקרא ו); בחינת (שה"ש
ח): מי זאת עולה – מי עם זאת עולה (הקדמת הזוהר דף י
ותיקון כא ל לח סט). והם שני בתים: ביתא עלאה וביתא
תתאה, שיש לשניהם עליה, כי לא אבוא בעיר עד דבקרבה
קדוש: [פרוש, כי רבותינו זכרונם לברכה דרשו (תענית ה)
על פסוק זה (חושע יא): בקרבה קדוש ולא אבוא בעיר –
נשבע הקדוש-ברוך הוא שלא יכנס בירושלים שלמעלה, עד
שויבנה ירושלים שלמטה. ואיתא בכתבי האר"י ז"ל, שהכונה
עלפי סוד הוא, שבינה אמא עלאה, ביתא עלאה, היא בחינת
ירושלים שלמעלה. ומלכות, ביתא תתאה, היא בחינת
ירושלים שלמטה. שאין היחוד שלמעלה, שהוא בחינת עלית
ביתא עלאה נשלה, עד שובנה ונשלה בחינת מלכות
בשלמות, שהיא בחינת עלית ביתא תתאה וכו', עין שם.
וזהו מה שכתב רבנו ז"ל: מי עם זאת עולה וכו'; כי בינה
לבא היא בחינת ביתא עלאה, בחינת מי. ומלכות, היא
בחינת ביתא תתאה, בחינת זאת. ועלידי בחינות אלו הנ"ל
הנאמרים בתורה הזאת, עלידייזה יש לשני בתים אלו עליה,
שהם ביתא עלאה וביתא תתאה, שהם בחינת: מי עם זאת,
הינו עלידי שמצמצם אור התלהבות לבו, שלא יתלהב יותר
מדי, כדי שיוכל לעבד את השם יתברך בהדרגה ובמדה,
ומקדש את מחשבתו לבלי לחשב שום מחשבות רעות, רק
לחשב תמיד מחשבות קדושות, שהם בחינת יצר טוב,
בחינת חכמה שבלב, שעלידייזה מצויר המדות טובות,
וזוהו לעשות פעולות ומעשים טובים ומדות טובות. ועלי
דייזה נתגלה בחינת מלכות, כי נתגלה שהוא מקבל על
מלכות שמים שלמה, ואז יש עליה לבחינת מלכות, שהיא
ביתא תתאה. אזי יקא עולה גם ביתא עלאה, שהיא בחינת
בינה לבא. כי באמת שניהם אחד, ואחת תלויה בחברתה:
ולבאר הענין קצת, צריכין לחזור ולבאר ענין התורה הזאת.
ובלל התורה היא, כי מבאר ב"עייחיים" בתחלתו, שבשששים
יתברך רצה לברא את העולם, היה אור הקדוש-ברוך-הוא

אין סוף, ולא היה מקום לבריאת העולמות, והצדק בביכול
לצמצם אור האין סוף לצדדיו, ונעשה חלל הפנוי, ובתוך
החלל הפנוי הזה ברא כל העולמות. וכל העולמות נבראו
עלידי חכמה, כמו שכתוב: כלם בחכמה עשית. ועקר תכלית
בריאת העולמות היה בשביל המלכות, הינו כדי לגלות
מלכותו, שזה אי אפשר כי אם עלידי העולמות, כי אין מלה
בלא עם. ובשביל זה היה הצמצום של החלל הפנוי, כדי
שיהיה מקום לבריאת העולמות, כדי שיתגלה מלכותו
יתברך. כל זה מבאר בזהר ובכתבים. ורבנו ז"ל מבאר כל
זה בכל אדם. כי כל אחד מישראל הוא חלק אלון ממועל,
ועקר האלקות – בלב, והאלקות שבלב איש הישראלי הוא
בחינת אין סוף, כי אור להביותו הוא עד אין סוף, הינו אין
סוף ואין תכלית לתשוקתו. ולפי גדל ההתלהבות הלב של
איש הישראלי שהוא עד אין סוף, לא היה אפשר לו לעשות
שום עבודה, ולא היה יכול לגלות שום מדה טובה, כי מגדל
התלהבותו עד אין סוף, אינו יכול לעשות שום דבר. שזהו
בחינת מה שבתחלת הבריאה לא היה מקום לבריאה, מחמת
שהיה הכל אין סוף כנ"ל, כי בריאת העולמות, הן הן המדות
כנ"ל. ועליכן בהכרח צריך האדם לצמצם אור התלהבות לבו
שהוא עד אין סוף, כדי שיוכל לעבד את השם בהדרגה
ובמדה, כי השם יתברך רוצה בעבודתנו, שנעבד אותו
בעבודות ובמדות טובות, שזה אי אפשר כי אם עלידי
הצמצום כנ"ל. וכשמצמצם את אור להביות לבו, אזי נשאר
חלל פנוי בלב, בחינת: ולפי חלל בקרבי, (שזהו סוד חלל
הפנוי שהיה בתחלת הבריאה), ובתוך זה החלל הפנוי נתגלון
מדותיו הטובות, שהם סוד בריאת העולמות, שהיה בתוך
חלל הפנוי הנ"ל. כי המדות הן הן העולמות כנ"ל, הינו כי
עלידי הצמצום שמצמצם את אור ההתלהבות, שעלידייזה
נעשה בחינת חלל הפנוי, בחינת: ולפי חלל בקרבי, עלידייזה
הוא עובד את השם יתברך בהדרגה ובמדה, ועושה מעשים
טובים ומדות טובות, שכל זה הוא בחינת התגלות המדות,
שהן העולמות, בתוך חלל הפנוי שבלב. ועקר בריאת העולמות

היה עליידי חכמה כנ"ל, וזה הוא בחינת מה שעקר עבודת השם לזכות למדות ומעשים טובים, הוא עליידי לשומר החכמה שבלב, שהוא המחשבה שבלב, שצריכין לשמר מאד המחשבה שבלב, שהוא בחינת חכמת לב, שזהו עקר היצירה, כי מחשבות טובות הם יצר טוב, ומחשבות רעות הם יצר הרע. הינו כשחושב מחשבות טובות, שזהו בחינת חכמה שבלב, אזי על ידי זה זוכה לפעולות ומדות טובות, שזהו בחינת התגלות הבריאה, שהיא המדות, בתוך חלל הפנוי, עליידי החכמה שבלב, שהוא בחינת מחשבות טובות שבלב כנ"ל. אבל כשחושב מחשבות רעות, הם ושלום, אזי הוא מקלקל החלל שבלב, שהוא סוד חלל הפנוי, ואזי הוא מטמטם החלל שבלב, בבחינת ערלת לב וכנ"ל. וזהו בחינת קלקול הבריאה, שהיה עליידי החכמה שבלב כנ"ל. וכל עקר העבודה שצריכין לצמצום הנ"ל, ולחשב מחשבות טובות, כדי לזכות למעשים טובים ומדות טובות, כל זה הוא בשביל לגלות מלכותו יתברך, ששבשכיל זה היה עקר הבריאה כנ"ל. כי עליידי שזוכה לפעולות ומדות טובות עליידי כל הנ"ל, עליידי זה מקבל עליו על מלכות שמים שלמה, שזהו בחינת התגלות מלכותו יתברך, שנתגלה עליידי בריאת העולמות שבתוך החלל הפנוי, עליידי החכמה וכנ"ל. והפלה, שבריאת העולמות, ועבודת השם יתברך בפעולות ומדות טובות, הם בחינה אחת ממש וכנ"ל, והבן היטב: ואז, כשנתגלה מלכותו יתברך עליידי מעשיו ומדותיו הטובים, שנתגלו בתוך החלל שבלבו כנ"ל, זהו בחינת עליית שני הפתים הנ"ל: מי עם זאת, ביותא עלאה וביותא תתאה כנ"ל. כי התגלות המלכות זה בחינת ביותא תתאה, ותחלת הצמצום, שהוא החלל הפנוי שבלב, זה בחינת ביותא עלאה, שעקר בונת הצמצום היה בשביל עבודת השם יתברך, כדי לזכות לגלות מלכותו יתברך. ועל כן אין נשלם תקוה ועליית ביותא עלאה, עד שעולה ביותא תתאה, והינו עד שנתגלה מלכותו יתברך, שזה עקר תכלית בונת הבריאה. ואז כשנתגלה מלכותו יתברך, אז דיקא יש עליה לביותא עלאה, כי אז דיקא עולים שניהם יחד, ביותא

עלאה וביותא תתאה, בבחינת: מי זאת עולה – מי עם זאת עולה וכו' כנ"ל. כי לא אבוא בעיר עד דבקרף קדוש – שאין הקדוש ברוך הוא נכנס בירושלים שלמעלה, שהיא בינה לבא וכו' כנ"ל, עד שיבנה ירושלים שלמטה, שהיא בחינת התגלות מלכותו יתברך כנ"ל. וכל זה הוא בחינת תפלה, שהיא עבודה שבלב. כי תפלה שבלב, היא בחינת התגלות מלכותו שבתוך חלל הפנוי שבלב כנ"ל. והבן מאד, כי הדברים עמוקים מאד מאד, ורבונו ז"ל קצר פאן ודבר הפל ברמו, כמאן דמחוי במחוי, והדברים נכוחים למבין. והעקר לקיים בפשוטן, לשמר עצמו מאד מפחשבות רעות, כי מחשבות רעות הם עקר היצר הרע, בחינת יצירה לביש. על כן צריכין לשמר מחשבתו מאד, ולחכמה עצמו תמיד לחשוב מחשבות טובות, שהם בחינת יצר טוב, ולזכות לעשות עליידי זה מעשים טובים ומדות טובות וכו', ולהתפלל בכונה ולעשות תשובה. ובתחלה צריכין לצמצם התלחבות לבו שלא יבער יותר מדי, כי צריכין לעבד את השם יתברך בהדרגה ובמדה דיקא, ושאר כל הדרכים קדושים וטהורים, ועצות נכונות, שיכולין להוציא מתוך דברי התורה הקדושה הנוראה הזאת. ועוד לאזק מלין בכל זה, ויתבאר במקום אחר קצת, כי לא יספיקו המון יריעות לבאר דבור אחד מדבוריו הנוראים, ודי

בזה בעת. ונחזור לענין ראשון:

ובשכיל זה, נקרא ניסן אביב, אל"ף עם ביי"ת, יו"ד עם ביי"ת. וזה יהודא עלאה ויהודא תתאה:

ה זה בחינת השיר שיתער לעתיד, והוא שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע, והם עשרה מיני נגונא. זה בחינת הא, שהיא דלת עם יוד. דלת, זה בחינת שיר פשוט, כפול, משלש, מרבע. יוד, זה בחינת עשרה מיני נגונא. וזה עליידי התגלות מלכותו, בבחינת שרה על כל העולם. ושרה זה בחינת שיר, בחינת: ושרים כחוללים. וזה בחינת מלכות דוד, שהיא בחינת: נעים זמירות ישראל (שמואל"ב כג). וזה פרוש (ב"מ נט):

אתתך גוצא – גחן ולחיש, פּרש רש"י: שמע עצתה. כי באמת
אשה יראת השם היא בְּחִינַת עצה. בְּשֵׁהתפלה, הינו בְּחִינַת
מלכות, בְּשֵׁפלות ובקטנות, בְּבִחִינַת אתתך גוצא, בְּבִחִינַת
(שה"ש ח): אהות לנו קטנה, בְּחִינַת (בראשית א): את המאור
הקטן, בְּבִחִינַת עצתו נופלת (סנהדרין כב ע"ש) – צריך להקים
אותה, בְּבִחִינַת (עמוס ט): אקים את סבת דוד. וסבה זו שְׂרָה,
שִׁפְכָתָה בְּרוּחַ הַקֹּדֶשׁ (מגילה יד), וְשָׂרָה זֶה מַלְכוּת, בְּבִחִינַת
(משלי יט): עצת ה' היא תקום, בְּבִחִינַת (בראשית א): שני
המאורות הגדולים. וזה: ולחיש לה – תקבל עצתה. וזה עליות
התפלה שהיא בלחש, שהיא עבודה שבלב:

ו זה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (שמואל ב כג): הוקם על –
עלה של תְּשׁוּבָה (מו"ק טז). ותְּשׁוּבָה היא אותיות תשוב ה',
שְׁנַעֲשִׂית מִדְּלַת ה'. ועקר הַתְּשׁוּבָה תְּלוּי בְּלֵב, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב
(ישעיה ו): וּלְכַבּוֹ יִבִּין וְשָׁב. וזה בְּחִינַת: מי זאת עולה –
מי עם זאת עולה. עלה של תְּשׁוּבָה – עליתה של תְּשׁוּבָה,
עם מי. וזהו בְּחִינַת (יומא פו): גדולה תְּשׁוּבָה, שְׁמַנְעַת עַד
כְּסֵא הַכְּבוֹד, וְזֶה (שם): גדולה תְּשׁוּבָה, שְׁמַקְרֶבֶת הַנְּאֻלָּה. כי
לְעֵתִיד, לְיוֹם שְׁכַלּוֹ שַׁבָּת, יתגלה אוריתא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה,
כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (ישעיה נח): אִז תִּתְעַנֵּג עַל ה' – עַל ה' דִּיקָא,
היא עֵתִיקָא סְתִימָאָה (זוהר ויחי דף ריט ע"ש), וזה עקר עֲנַג
שַׁבָּת. וְשַׁבָּת זֶה בְּחִינַת תְּשׁוּבָה, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (דברים ל):
וְשַׁבָּת עַד ה' אֱלֹקֶיךָ. וזה בְּחִינַת: גדולה תְּשׁוּבָה – פְּשִׁמְעָה
תְּשׁוּבָה מִבְּחִינַת: את המאור הקטן, מִבְּחִינַת: אהות לנו
קטנה, לְבִחִינַת גְּדוּלָה, לְבִחִינַת (ישעיה ל): וְהָיָה אֹרֶךְ הַלְּבָנָה
בְּאֹרֶת הַחַמָּה. שְׁמַנְעַת עַד כְּסֵא הַכְּבוֹד – חִינּוֹ שְׁעֵל־יְדֵי־זָה
יִגִּיעַ וְיִשְׁיֵג אוריתא דְעֵתִיקָא סְתִימָאָה. וזה כְּסֵא הַכְּבוֹד,
שְׁמַכְסִין אותה. בְּבִחִינַת (משלי כז): וּכְכֹשִׁים לְלִבּוֹשֶׁךָ, דְּבָרִים
שֶׁהֵם כְּבִשׁוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם יִהְיוּ תַחַת לְבוֹשֶׁךָ (חגיגה יד). שְׁמַכְסִין
אותה, בְּבִחִינַת (משלי כה): כְּבוֹד אֱלֹקִים הַסֵּתֵר דְּבָר. וְזֶה
כְּסֵא הַכְּבוֹד, שְׁמַכְסִין מִפְּנֵי כְּבוֹד אֱלֹקִים, וְאַתָּה תִּגִּיעַ וְתִשְׁיֵג
אותה: וזה בְּחִינַת בְּרֵאשִׁית, בִּי"ת ראשית, הינו שני ראשית.

והם ראש השנה וניסן, שגם ניסן הוא ראש השנה. ואיתא
בתקונים (תיקון כא דף מה): והיא נקראת קבלה, כד איהו בין
תריין דרועין דמלכא. ותריין דרועין, הם תשרי וניסן. והם ימי
תשובה, כי כס הוא ימי תשובה, כי בניסן עתידין לנאל ר"ה
יא, ואין הנאולה אלא עלידי תשובה, כמו שפתיב (ישעיה
נמ): וְכָא לְצִיּוֹן גֹּאֲלָל וְכו' (יומא פו). ועקר ידיעת הקבלה,
הינו ידיעת סודות התורה, הוא יהיה לעתיד, שאז יתגלה
אוריתא דְעֵתִיקָא, בְּבִחִינַת תְּעַנּוּג שַׁבָּת, בְּבִחִינַת: אִז תִּתְעַנֵּג
עַל ה'. וזה לשון תשרי, לשון שירה; ולשון פסח, פה סח (שער
הכוונות דף פב), כמו שפתיב (ישעיה ל): הַשִּׁיר יִהְיֶה לְכֶם כְּלִיל
הַתְּקֵדֶשׁ חַג; כִּי יִתְעַר שִׁיר וְנִגְוָנָא בְּעֵלְמָא, בְּבִחִינַת פ"ה ס"ה,
בְּבִחִינַת (תהלים ל): לְמַעַן יִזְמְרֶךָ כְּבוֹד וְלֹא יִדָּם – וְלֹא יִדָּם
דִּיקָא, הינו פה סח. כבוד, זה בְּחִינַת מְלַךְ הַכְּבוֹד (תהלים כד),
בְּחִינַת: שְׂרָה עַל כָּל הָעוֹלָם, בְּחִינַת שִׁיר שְׁלֵעֲתִיד:

ו זה בְּחִינַת צִיצִית, הינו בְּחִינַת תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כְּלָא וְשִׁצִי
כְּלָא. כִּי עַל־יְדֵי הַתְּגַלּוֹת מַלְכוּת דְקִדְשָׁה יִתְבַטַּל מַלְכוּת
דְּסִטְרָא אַחֲרָא, אֲכַל יִשְׂרָאֵל הַדְּבֻקִים בָּהּ יִקְבְּלוּ חֵיטָם, כְּמוֹ
שִׁפְתוֹב בְּזוּר (בראשית דף נא): וְאַתֶּם הַדְּבֻקִים בְּה' אֱלֹקֵיכֶם,
שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּכֵלֶת, דְּאֶכְלִי כְּלָא וְשִׁצִי כְּלָא, אַף־עַל־פִּי־כֶן:
חַיִּים כְּלַכֶּם חַיִּים. כִּי עַקֵּר הַחַיִּים בָּא מִשָּׁם, בְּבִחִינַת: דוֹד מְלַךְ
יִשְׂרָאֵל חֵי וְקִיָּם ר"ה כה). וזה בְּחִינַת כְּלָה, בְּחִינַת תְּכֵלֶת,
דְּאֶכְלִי כְּלָא וְשִׁצִי כְּלָא. אֲכַל יִשְׂרָאֵל הַדְּבֻקִים בָּהּ, חַיִּים וְקִיָּמִים.
וזה בְּחִינַת (ירמיה ל): כִּי אֲעֲשֶׂה כְּלָה בְּכָל הַגּוֹיִם וְכו'. וזה
(שמואל ב יג): וְתַכַּל נֶפֶשׁ דָּוִד. נֶפֶשׁ דָּוִד, היא בְּחִינַת תְּכֵלֶת,
דְּאֶכְלִי כְּלָא וְשִׁצִי כְּלָא: וזה בְּחִינַת (ברכות ג): רוּחַ צְפוֹן הִיְתָה
מִנְשַׁבֵּת בְּכַנּוֹר שֶׁל דָּוִד, וְהָיָה מְנַגֵּן. רוּחַ צְפוֹן, זֶה בְּחִינַת דִּינִים
גְּבוּרֹת, בְּחִינַת תְּכֵלֶת. מִשָּׁם הַנְּגִינָה, בְּבִחִינַת (ישעיה כד):
מִכְּנָף הָאֲרָץ זְמֵרֹת שְׁמַעְנּוּ. מִכְּנָף דִּיקָא, שֶׁהוּא בְּחִינַת תְּכֵלֶת,
וְשָׁם בְּחִינַת: נְעִים זְמִירוֹת יִשְׂרָאֵל. וזה בְּחִינַת ה', דְּלַת עַם
יו"ד. דְּלַת, זֶה בְּחִינַת דְּלַת כְּנָפוֹת, בְּחִינַת מִכְּנָף הָאֲרָץ; יוֹד,
זֶה בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיַּיִן נִגְוָנָא, בְּחִינַת: זְמֵרֹת שְׁמַעְנּוּ: וזה פְּרוּשׁ

(במדבר כח): ועשירית האיפה סלת למנחה וכו'. פי עקר כח
ה"פלה", הינו כח בחינת תכלת, היא מקבלת בבחינת: אמא
אוזפת מאנחה לברתה (הקדמת זוהר ב.). פי בינה, דינין
מתערין מנה (זוהר ויחי רב; ויקרא י: אחרי סה). והיא שרשן,
שעל ידה נמתקין. וזה (בראשית ו): ויתעצב אל לבו – בבחינת
דינין מתערין מנה; ויאמר אל לבו לא אוסיף עוד לקלל (שם
ח) – בבחינת המתקת הדינים בשרשן. וזה פרוש: ועשירית
האיפה. איפה – אי פה. מלכות פה, בחינות כבוד אלקים,
מלך הכבוד. פד איהו סליקית, מלאכיא שאלין בגינה: אי פה,
איה מקום כבודו (זוהר בראשית כד ובתיקון י). ועשירית,
זה בחינת יו"ד, בחינת קדשה כנ"ל. הינו פשרוצין להמשיך
קדשה לתוך מלכות, פדי להעלות אותה בבחינת אי פה –
סלת למנחה בלילה בשמן, צריך לחבר שני בתים להיות אחד.
ביתא עלאה. נקרא סלת למנחה. מנחה, זה בחינת דינים,
בחינת (ברכות כו:): יצחק תקן תפלת מנחה. סלת, לשון
(תהלים קיט): סלית כל שוגים מחקיך, שביתא עלאה ממתיק
ומשפר הדינים כנ"ל, בבחינת (שם קו): מי ימלל גבורות ה'.
וצריך שיכלל ביתא עלאה עם ביתא תתאה, הנקרא שמן,
בחינת מלכות דוד, כמו שכתוב (שם מה): על פן מושחך אלקים
אלקיך שמן ששון, ועל ידי זה: רביעת ההין, נעשה מודלתין
ההין: וזה פרוש: לשמש שם אהל בהם. פי הצדיק נקרא
שמש, כמאמר חכמינו זכרונם לברכה (קידושין עב:): עד
שלא שקעה שמשו של עלי וכו', וזרח השמש ובא השמש.
וזריחתו של הצדיק, הינו השגתו, אינו אלא עלידי ישראל,
כמאמר (שמות לב): לך רד פי שחת עמך, פלום נתתי לך
גדלה אלא בשביל ישראל (ברכות לב.). וזהו: אהל בהם. אהל,
לשון זריחתו, כמו (איוב כט): בהלו נרו. וזהו: בהם – עלידי
ישראל. ובשוישראל, חם ושלום, נכנסין בהכמות היצוניות
של האמות, אזי נופל הצדיק מהשגתו, ונתחפה ונתכסה
השגתו. ובשויצאין ישראל מהכמתן של האמות. אזי: והוא
בחתן יצא מחפתו – הצדיק יוצא מהחפה והמכסה שחיה לו
עד עכשו, ואז: ויש פגבור לרוץ ארח – פי הצדיקים הם

גברי כח עשי דברו לשמוע בקול דברו (תהלים קג). פי צריך
התגברות פדי לרוץ ארח הזה שהיו יכולים לילך בזמן הזה
שהיו ישראל נזופים, ועכשו רצים במהירות גדול זה הדרך.
והתגברות הזאת, היא בחינת ציצית, בחינת תכלת כנ"ל,
בחינות מקיפים. וזה: מקצה השמים מוצאו ותקופתו – בחינות
מקיפים, ועם בחינת תכלת הזאת, מכלים ושצים העכו"ם,
בבחינת: פי אעשה כלה בכל הגוים. וזה: ואין נסתר מחמתו –
מחמתו זה בחינת פלה, כמו שכתוב (תהלים נט): פלה כחמה
פלה ואינמו; ועלידידיזה זוכים להשגת אורייתא דעתיקא,
בבחינת ענג שבת כנ"ל. וזה: תורת ה' תמימה, שהיא תורה
דעתיקא, שהיא תמימה עדיו, שעדין לא השיגו ממנה כלום.
משיבת נפש – זה בחינת שבת, פי בו שבת וינפש: וזה טעם
למה שולחת הפלה להחתן טלית, פי הצדיק מקבל גבורתו על
ידי ישראל, כמו שכתוב: לשמש שם אהל בהם: וזה שאומרים
"עלה" על החתנה, על שם היא העולה כנ"ל, פי השמחה
היא בלב, כמו שכתוב (תהלים ד): נתתה שמחה בלבי. וזה
בחינת: מי זאת עולה – מי עם זאת עולה: וזמירות שמוזמרין
על החתנה, זה ה"א, דל"ת עם יו"ד, שיר פשוט וכו' כנ"ל:
וזה שצוועקין "שבת", שעלידידיזה זוכין לענג שבת, לאורייתא
דעתיקא כנ"ל: ומה שנותנין מעות בשקוראין "שבת", פי
באורייתא של עכשו יש ימין ושמאל ובשמאלה עשר (משלי
ג). אכל בעתיקא לית שמאל ולית עשר תמן (זוהר נשא קכט).
ובשביל זה בששומעין ישראל בשורת התורה דעתיקא נותנין
את המעות, פי אין צריך למעות, פי בעולם הבא לית אכילה
ושתייה (ברכות יז). וזה פרוש (תהלים סח): מלכי צבאות ידדון,
הינו הצדיקים, שהם מלאכיו גבורי כח, שהם מודדין במרוצה
ובמהירות, פדי לרוץ ארח, וזה רקודין. ונות בית תחלק שגל,
וישראל הם מחלקים המעות, להורות שאין צריך למעות, ואין
שם בבחינת עתיקא שמאל: בית תחלק שגל – ראשייתבות
שבת: ענגן אחר: להורות ותגרות גדול בזה שמתלקין מעות,
להורות, שהפלה היא בחינת הא, שמודל"ת נעשית ה"א,
שעלידידיזה בא עשירות גדול, בבחינות: ותיקוטי לכם ברכה

עד בלי די, עד שיכלו שפתותיכם וכו' (שבת לב:). שמחלקין המעות, מורה שהגיעו לזאת הברכה, עד שהמעות אין חשוב אצלם. וזה פרוש: ועשירית האיפה – עשירית, שהוא בבחינת אי פה, הינו שבלו פיהם מלומר די, שיש להם כל כך עשירות, וזה מחמת שנעשה מרביעית החין, מדל"ת ה' פנ"ל:

מסימן ל"ב עד כאן, כל זה הוא לשון רבנו זכרנו לברכה, לבד באיזהו מקומות שהוספתי שם קצת דברים, כפי מה ששמעתי והבנתי מפיו הקדוש או מפי כתבו, בנרשם כל אחד במקומו:

עוד שמעתי דברים השייכים לתורה הזאת, וזהו:

הרוצה שינסף וין עליגבי המזבח ומלא גרונם של תלמידי חכמים וין (יומא עא) – פי עקר האלקות הוא בלב, כמו שכתוב: צור לבבי, כמו שכתוב (שמואלא ב): ואין צור באלקינו – אין ציר באלקינו (ברכות י). פי הלב הוא הציר של המדות, הינו החכמה שבלב וכו' פנ"ל. פי קדם הבריאה היה אור הקדוש ברוך הוא אין סוף וכו' פנ"ל, עין שם היטב. נמצא בשחלב בבחינת: ולבי חלל בקרבי, בבחינת: צור לבבי פנ"ל, הוא בבחינת בריאת העולם. ולהפך, בשחלב אטום, בבחינת ערלת לב, הוא מקלקל את הבריאה, במבאר למעלה, עין שם. ועל פן הצדיק, שבלו פתוח בחכמה, בבחינת: ולבי חלל בקרבי, בבחינת: צור לבבי, על פן עלידייזה יוכל לחדש מעשה בראשית, ולעשות נסים ונפלאות בעולם. כמו שכתוב: ובטובו מחדש בכל יום תמיד מעשה בראשית. ובטובו – זה הצדיק, שנקרא טוב, כמו שכתוב (ישעיה ג): אמרו צדיק כי טוב (יומא לח:); פי לב הצדיק הנ"ל, הוא בבחינת בריאת העולם פנ"ל: וזה פרוש מה שאמרו רבותינו זכרונם לברכה (סוכה מט): המוכי ורכוז כמו חלאים מעשה ידי אמן – אלו השיתין, שמנסבין ומחללים עד התהום; הינו בבחינת: ולבי חלל בקרבי; פי תהום דא לבא, כמובא בזה, וזה חלאים מעשה ידי אמן – מעשי ידי אמונתו של הקדוש ברוך הוא (כך דרשו שם בסוכה). הינו

שבחינות חלאים, הינו שמחלקין עד התהום, בבחינת: ולבי חלל בקרבי פנ"ל, זה בבחינת בריאת העולם פנ"ל. וזה מעשה ידי אמן אמונתו של הקדוש ברוך הוא, פי בבחינת ולבי חלל וכו', בבחינת חלאים שמחלקין וכו' פנ"ל, הוא ממש מעשה ידי אמונתו של הקדוש ברוך הוא, פי זה הוא בבחינת בריאת העולם פנ"ל. ועלידייזה יוכל לעשות נסים בעולם פנ"ל. וזהו: שמחלקין עד התהום, הינו בבחינת נסים, כמו שכתוב (רות א): ותהם כל העיר; שעל דבר נפי הכל תמהין. וזהו: הרוצה לנסף וין וכו' ומלא גרונם וכו'; פי גרונם הוא בבחינת שיתין, שמחלקין עד התהום, הם קנה ולבא. (ועלידיי חיון נפתח חלל חלב, בבחינת: ולבי חלל בקרבי, פי חמרא וריחני פקחין (סנהדרין ע)). ועל פן כל המלא גרונם וכו', כאלו מנסף וין עליגבי השיתין, שמנסבין ומחלקין עד התהום פנ"ל: כאן חסר קצת דברים, פי לא נכתב בזמנו. ונשכח קצת.

שיף לעיל: שיש בגבור לרוץ ארח וכו' – פי צריף התגברות גדול וכו' לרוץ ארח תזה, שהיו יכולים לילך בזמן שהיו ישראל נזופים, ועכשו רצים במהירות גדול זה תדרך וכו', עד כאן לשונו. בעת שאמר זאת התורה, שמעתי אז מפיו הקדוש ענין זה בבאר יותר, שאמר בפרוש ענין זה, לענין בני אדם הזוכים לעשות תשובה על העבר. ואמר, שאף עלפי שזוכים לתמן מה שעבר, אף על פי כן עדין היכן הוא אותו הזמן שהיו רחוקים מהשם ותברך, שהיו יכולים לעבד את השם ותברך באותו הזמן, ובדאי צריכים לתמן זאת, דהינו להשלים ולמלא את העבודה שהיו יכולים לעבד את השם ותברך בכל אותו העת שהיו נזופים מלפניו ותברך ורחוקים ממנו. עליכן אחר שזוכין להתעורר לתשובה, צריכין זריזות גדול בעבודתו ותברך, ולרוץ מאד מאד, כדי שיזכה עלידיי זריזות עבודתו לתמן ולהשלים גם חסרון העבודה של הימים שעברו, פי עכשו צריף לרוץ במהירות גדול זה תדרך שהיה יכול לילך בזמן שהיה רחוק מהשם ותברך. ואמר לאנשיו בזה הלשון: איר דארפט זיך זיער יאגיו, איר זאלט נאך

קענין עפים האפיון:

הרוצה להכין טוב יקדים גם ללמוד ולעיין בליקוטי הלכות, הלכות מנחה ז'

תנניא, בשעתא דנפק נשמתיה דבר נש, אזלין בלחו קריבו
 וחרווי דההוא עלמא עם נשמתיה, ומחזיין ליה אתרא דעדונא,
 ואתרא דעונשא. אי זכאה הוי, חמי דובתיה, וסליק ויתוב,
 ואתעדן בעדונא עלאה דההוא עלמא. ואי לא הוי זכאה,
 אשתארת ההיא נשמתא פחאי עלמא, עד דאטמיר גופא
 פארעא. כיון דאטמיר, פמה גרדינין דנמוסין אחרן ביה, עד
 דמטא לדומ"ה, ועאלין ליה במדורוי דגיהנום. – למדנו, בשעה
 שיוצאת מן הגוף נשמתו של אדם לעלות לעולם העליון
 לקבל שכרה לטב ולביש, כפי מעשיה בזמן שהייתה בגוף,
 מה שהגדילה המלכת ה' כמעשים טובים ומידות טובות או
 להפך ח"ו, ויוצאת מן הגוף נשמתו של אדם, שזו היא מיתתו,
 בחינת שבירת כלים ומיתת המלכים (עיין ליקוטי הלכות הל'
 מנחה ז' ס' מ"ז), כי נשמתו היא אור נשגב וצמצום אור אין
 סוף, חלק אלוך ממעל, השוכן בגוף לזככו, ובכל יום כפי ברור
 אותו יום שהיה לו לברר במחשבות טובות ודיבורי תפילה
 טובים הממליכים את הקב"ה וכן ביתר מעשים טובים ומידות
 טובות, היה צריך לעלות מדרגה לדרגה בכל פעם להשיג אור
 נשמתו ביתר שאת, ובאם לא הכין כלים נעשה ריבוי אור
 נשמתו בחינת תוסף רוחם יגוועון, שהרוח והנשמה יתרה
 ונוספת על כלי הגוף ולכן יגועון, בחינת ריבוי השמן גורם כיבוי
 הנר, אך אפילו הצדיקים הגדולים אשר בירורו רוב הברורים
 בהצלחת התעוררות שלהם מלמטה, בכל זאת קשה להם
 לזכך הגוף באופן שישכונ בו אור אין לדעת מדרגה לדרגה,
 וזאת מפני הטא אדם הראשון ומפני זוהמת הנחש וטומאת
 מת אשר נגזר בדין וצמצום על הגוף, שאין אור העליון יורד
 לזככו בעודו בחיים, אלא דייקא על ידי עפר האדמה, שממקום
 הנמוך אשר בקבר יתכפר ויתנקה הגוף מחטא אדם הראשון
 על ידי אבלות הנשמה וקרובי הנפטר, ובכוח הצדיק העליון,
 כי ענין האבלות הוא רצון וכיסופים לגילוי אור אין סוף בגוף
 דייקא. ומעט החיות המכוסה בעצמות בשר וגידים אשר
 בקבר הכוסף לעלות משם בתחייה שלמה לעתיד הוא המזכך
 הגוף כל אחד לפי מעשיו, צדיקים בגוף שלם המזדכך לקבל
 בו שוב הנשמה בתחיית המתים וכן הירוד אשר נשארה בו
 אך עצם הלז, בה יצטמצם אור החיות העליון להקים כל גופו
 ולהחיותו. אך עתה טרם עת תחיית המתים, בעת שיוצאת
 הנשמה ועולה בכוח התעוררות מלמטה שזכה, כנגד זאת
 ההתעוררות הולכים ויורדים לקראתו בהתעוררות מלמעלה
 לקבלו, כל הקרובים והחברים אשר סיבכו אותו בחייו, שהם
 גם ניצוצות חלקי נשמתו, אשר בירורו לפניו מה שביררו
 וקבלו אור שקבלו היורד אליו עתה לסייע לו לעלות לקבל
 מקומו ושכרו, כי מפגש אור אלו הנשמות בעולם הזה כל
 אחד כלפי חברו וקרובו הם בחינת התגלות אור אין סוף
 בצמצום, והמכיר בזה וחושב מחשבות טובות על חברו
 ורואה טוב חברו וקרוביו וכל מעשים שעשו זה בשביל זה
 שבאלו המעשים מצומצם אור נשמתם הנמשך מאור אין סוף,

ואין פורש עצמו מן הציבור ומשפחתו, אלא קשור בהם לקבל
 אורם ולתת אורו להם וכל זה אפילו מבלי שעשה מעשה
 דווקא אלא שהה במחיצתם, כל אלו הם כלים לאותו נשמה
 בחייה וכן שעולה עתה לקבל שלמות שכרה בעולם הבא,
 ואותם הקרובים והחברים הולכים עימו בעלייתו ומראים
 לו מקום העידון והעונג כנגד מחשבות טובות שחשב דיבר
 ועשה ומקום העונש כנגד מחשבות רעות דיבורים רעים
 ומעשים רעים שעשה ח"ו. כי המקום למעלה הוא גם בחינת
 כלי וצמצום לקבל האור לפי מידתו, ודייקא הקדמת מקום
 העידון והאור לעומת מקום החושך הוא בעצמו עונשו על
 שהחסיר הכלי לקבל זה האור. אם הוא צדיק ממש, וכן אם
 הוא מקשור לצדיק המלמד סוד מנחת עני, אך שמעט פועלה
 הרבה למעלה, הוא גם נקרא צדיק, שמצדיק עצמו למטה
 בחייו ומכריע מעט טוב מעשיו כנגד הרע אזי רואה מקומו,
 ועולה ומתעדן בעידון עליון של אותו עולם, שהוא ביתא
 עילאה כנגד ביתא תתאה שפעל כפי כל נקודה טובה שליקט
 בעולם הזה דייקא בחינת יתרון האור מן החושך. ואם אינו
 צדיק, וכן לא הצליח עתה בעת העלייה להכין כלי ולברר לו
 מקום להתעדן בו, אז נשארת אותה נשמה בעולם הזה עד
 שנשמך הגוף בקרקע, לעבור הזיכוך מהמקום העב ונמוך יותר
 אשר בעפר הארץ, כי דייקא על ידי שבירת הכלים של גופו
 המתבלה בחיבוט הקבר, מתכפר ומתנקה ובונה כלים לעליית
 נשמתו כפי יפוט לקמן. כיון שנשמך ונסתר באדמה, כנגד
 אור עליון של כסא הכבוד המכוסה והטמון ממנו והוא עתה
 ללא רוח חיים ונקרא חלל כנגד בחינת חלל הפנוי מאור כסא
 הכבוד ובמקום ההסתרה והצמצום שם מקום אחיזת הדינים
 לכן, כמה בעלי דינים שומרי החוקים בבחינת צמצום האור,
 אוחזים בו עד שמוגיע לדומ"ה, המלאך הממונה על המתים
 שיש להכניסם בגהנום, ויש לרמוז בשמו של דום ושתיקה
 בחינת חלל הפנוי מאותיות דיבור הבריאה והחיות וכן לשון
 דם הכושה שבגהנום של אותה נשמה שלא זכה להכין עצמה
 לעידון, וכן ד"ו מ"ה לשון שני יצירות, כי שם מ"ה ביצירה
 כידוע, וד"ו לשון שנים, דחינו יצירה טב ולביש אשר בזה
 נידון שהייתה לפניו בחירה לבחור בחיים או במוות בטוב
 אור ברע בגן עדן או בגהנום. ומכניסים אותו בעלי החוקים
 והמלאך הנ"ל במדור ביתא תתאה של הגיהנום. מקום גיא
 וירידת החוסר ההתעוררות בחינת הינום, לשון שינה ותנומה.
 מידה כנגד מידה שלא התעוררות להתגבר במחשבות טובות
 להכין הכלי לעידון אור גן עדן.

אמר רבי יהודה, כל ז' יומין, נשמתא אזלא מביתיה לקבריה,
 ומקבריה לביתיה, ואתאבלת עלוי (דף ריט ע"א) דגופא.
 דבתיב, (איוב יד) אך בשרו עליו יכאב ונפשו עליו תאבל.
 אזלא ויתכא בביתיה, חמי לבלחו עציבין ומתאבלא. –
 אמר רבי יהודה, כל שבעה ימים, שהם כנגד שבע מידות,
 שהמידות הם העולמות, שעל ידי המידות משיגים אלוקותו
 יתברך ויודעים שיש אדון מושל ומנהיג את הנשמות, איש
 הישראלי צריך במשך חייו לתקן מידותיו שלו כפי מידותיו
 יתברך כדי לגלות מלכותו יתברך על ידי מחשבות טובות
 לפעול במידות ושיעורים טובים כפי רצונו יתברך שאז זוכה

להיות צדיק ולהפך להפך, ואותו אדם כנ"ל שלא זכה להיות בשלמות הצדיקות, נשמתו הולכת מביתו שהוא בחינת ביתא תתאה והתעוררות מלמטה ומתבוננת נשמתו על מה שזכה ומה שלא זכה בעין תיקון שבע המידות כנ"ל חג"ת נה"י ובסופם מטרתם גלות מידת המלכות והולכת מביתו לקברו שכנגד ביתו העליון שהוא בחינת ביתא עילאה בחינת בינה שם צמצום האור בחינת הטמנה בקבר כנ"ל, כי משם עולה נשמתו לקבל שכר עליותיו מי עם זאת עולה, או יאמר כי הקבר הוא בחינת ביתא תתאה המונח בארץ ביחס לביתו בחייו, שדייקא במקום הנמוך שבעפר כמעט כסתא דחיותא שבעצמותיו השואף למעלה, ופעולות שעושים קרוביו החיים לעילוי נשמתו, נתקן גם הגוף באלו הנקודות טובות עד יקום בתחייה, כי בתחילה יתקם הגוף בבשר גידים ועור ואז מלמעלה, מביתא עילאה ירד אור הנשמה להחיות הגוף כבתחילה, והנה כמובא בתורה כי ביתא עילאה ותתאה אחד הם וכל אחד משפיע בחברו ומעוררו, לכן הולך מביתו לקברו, ומקברו לביתו, ומתאבלת הנשמה העליונה עליו על הגוף בכיסופיה וגעגועיה ואבלותו על החסרון והחלל, מה שלא זכה הגוף להיות כלי לקבל אור אין סוף במידה וצמצום לא אחיות הדינים והמיתת, כי לא זכה לברר כראוי השבע מידות למען מלכותו יתברך, כמו שכתוב אך (לשון כאב וצער) בשרו עליו יכאב בצער חיבוט הקבר ונפשו עליו תאבל על צערו על חסרון מידות שלא תקן כנ"ל, הולכת ויושבת בביתו, ביתא תתאה, ורואה את כולם עצובים ואבלים על החסרון והחלל הפנוי מאלוקתו יתברך אשר האירה נשמתו בגופו טרם מותו. ומעצם ראייתה נתברר עתה מה שהחסיר ותוכל לעלות שוב למעלה עד שתזכה להזדכך להיות ראויה להתעדתן במקומה. כי הראיה על שם החכמה נאמרה כידוע, והחכמה היא המחשבה הטובה ויצר הטוב שמתתקן עתה על ידי האבלות.

תנא, בתר ד' יומין, גופא הוי כמה דתת, ונשמתיה עאלת לדוכתא, עאלת למערתא דכפלתא, המאת מה דחמאת, ועאלת לאתר דעאלת, עד דמטת לגן עדן, וערעת לקרובים, ושנן דחרפא די בגן עדן דלתתא. אי זכאה הוא דתיעול, עאלת. - למדנו, אחרי תיקון שבע ימים אלו כנ"ל, הגוף נחיה כמו שהיה, כפי מה שזכה להשלים כן גופו יהיה שלם ולהפך להפך, כי הגוף עצמו כנגד שבע מידות חג"ת והראש כנגד חב"ד, כנגד המחשבות, ונשמתו עולה כבסולם יעקב מדרגה לדרגה (עיין ליקוטי הלכות שם) למקומה על ידי תיקון אבלות שבע הימים כנ"ל המבררים גם אותה, על ידי ראית הנשמה את הגוף שבקבר ואת הבית כנ"ל בו המשיך אור אין סוף כפי מה שזכה כנ"ל במשך חייו. נכנסת למערת המכפלה, מקום האבות שורש נשמתו וחכמתו, אשר משם מן אבות נמשך לו אור אלוקתו יתברך בצמצם בג' קווים, ורואה מה שרואה, בחינת אור מה החדש המתקן אחרי השבירה של המיתה דייקא (כמובא שם בליקוטי הלכות על פי העין חיים) רואה בעין החכמה והמחשבות הטובות כנ"ל, ועל ידי התגלות יצר הטוב שהיא הנשמה בעצמה, על ידי זה דייקא נכנס ועולה למקום שנכנס, עד שבאה לגן עדן להתעדתן ולהתענג על אור ה' יתברך בצמצום, וטרם הכנסה עובר וזיכך נוסף להיות ראויה ופוגשת את הכרובים מלאכי הבלה לחבול בה

ולנער ממנה זוהמה שנדבק בה מפני מעשי הגוף הירודים, וכן פוגשת את שנינות, הדות ולהט החרב המתהפכת, כי החדות על שם דקות הברור שהיה ראויה לנשמה להגיע אליה, שהוא בחינת מקום דק וצר וחד בחינת צמצום על צמצום דייקא כדי להשיג להט והתלהבות הנשמה לדבוק באור אין סוף, וכנגד זה להט והתלהבות היצר הרע מפני שלא צמצום ההתלהבות בתחילה כראוי ולא וכן לא ביטל הדינים שאחרי הצמצום שעל ידי כל זה היה אחיזה להתלהבות היצר הרע, וכן החרב המתהפכת (בילקוט שמעוני) ומלהטת קומת גוף הנשמה מראש ועד רגל ומרגל ועד ראש, כנגד התעוררות מלמעלה המעורר למטה וכן התעוררות מעט טוב מלמטה המעורר הרבה מלמעלה, בחינת ביתא תתאה ועילאה, מי עם זאת עולה ירושלים של מטה ומעלה, וזאת הפגישה טרם הכניסה לגן עדן שלמטה, התלוי בהתעוררות של מטה, לגלות מלכותו יתברך. אם צדיק הוא במחשבות שיעלה למרות הניסיון של הכרובים ולהט החרב המנועים ממנו כביכול לומר לו שאינו ראוי מפני להט היצר הרע שהיה שרוי בו, אף על פי כן יוכל עתה לעמוד בנסיון ולחשוב מחשבות טובות להטות לכף זכות בזכות הצדיק העליון המאיר בו סוד מנחת עני, שמאמין שראוי בכל זאת לרוץ אורח ולהכנס, על ידי זה נכנסת עתה הנשמה לגן עדן.

תנא, ארבע סמכין זמינין, וחד דיוקנא דגופא בדיחיה, (שמות ר"י ע"א) מתלבשא ביה פחדותא ותיבת פחחוא מדורא דגן עדן דלתתא, עד זמנא דאתגזר עליה. לבתר פרוזא קרי - שנינו ולמדנו בסוד צמצום של עוד דרגה של עלית הנשמה, ארבע עמודים זמינים לתקן הנשמה, בזמנים שהם בחינת מידה וצמצום, ארבע כנגד חג"ת ומלכות. ודמות אחת בדמיון דיוקן מידות של הגוף בדיחה הפועלות, מתלבשת הנשמה הפשוטה שהיא בחינת אור אין סוף, ועתה מתלבשת בו במידות הדיוקן בבחינת כלי מצומצם, בשמחה כי שמחה בכל מעט טוב שזכה הגוף (בחינת ביתא תתאה) למטה ליצור הדיוקן הרוחני שכנגדו למעלה (בחינת ביתא עילאה), (עיין ליקוטי הלכות שם נ"ג בעניין שיר פשוט כפול וכו' שהוא ענין השמחה על זכה שלא עשני גוי, זכה להתקרב לצדיק, זכה למידות טובות ומעשים טובים המולידים עוד מעשים טובים והכל על ידי חוזר בכל פעם לזכור באור אין סוף ומתלהב במידה לרצון לדבוק בו יתברך שכל זה מביא לשמחה) ויושבת הנשמה באותו מדור ובית עליון של גן עדן של מטה, שביחס לגוף הוא בחינת ביתא עילאה וביחס לגן עדן עליון הוא בחינת ביתא תתאה, עד זמן מידה וצמצום שנזגר עליה בדין וצמצום להכין הכלי לעלות מעלה יותר בסולם הנ"ל. אחרי זמן הזיכוך של מחשבות טובות של שמחה הנשמה בהתלבשות הדיוקן, פרוז קורא, בחינת התעוררות אור וקול הבא מלמעלה לתת לה עוז ותעצומות לעלות עוד.

ועמודא דתלת גווי אזהרנו, והוא עמודא אתקרי, מכון חר ציון דכתיב, (ישעיה ד) וברא ה' על מכון חר ציון ועל מקראיה ענן יומם ועשן וגו'. סלקא פהחוא עמודא לפתחא דצדק, דציון וירושלם ביה. - ועמוד של שלושה גוונים של חג"ת וכן נ"ה כנגד ח"ג הכלול מהם שהוא היסוד שכנגדו הצדיק הממשיך אור אין סוף בתכלית הצמצום להשפיע

למטה למלכות, למען גילוי מלכותו יתברך שזה היה תכלית הבריאה, וכן דרכו עולם בסולם למעלה, וזה העמוד מזדמן כנ"ל בחינת שיעור מידת זמן וצמצום האור, ואתו עמוד נקרא מכון הר ציון, בחינת מכון ובית לאור העליון היורד בו מעתיקא סתימאה לבינה ולמידות שמעליו להאיר בו שימשך האור למלכות, ונקרא הר על שם רוממות ביתא עילאה וציון על שם צמצום האור לדיוקן וסימן וציון לאור העליון המופשט, שכתוב וברא ה' על כל מכון הר ציון ועל מקראה ענן יום ועשן נוגה אש להבה לילה כי על כל כבוד חופה, דהיינו שברא ה' בריאה ויצירה לטב, על כל מכון וביתא תתאה של כל אחד מישראל, וברא צדיק עליון המקבל מירושלים של מעלה מן הבינה מחשבות טובות להמשיך אפילו לירודים ביותר, ולתת לכל אחד כוח הבחירה לחשוב מחשבות וטובות, לשוב ממקומו בתשובה עד כסא הכבוד, וזהו ועל מקראה שהוא כרוז של ירושלים של מעלה הקורא לכל אחד מישראל להתעורר, והוא קול קריאה מצמצום המשאיר בחירה להיות בחינת ענן, בחינת אד יעלה מן הארץ, בחינת רוחניות המים העולים, בחינת מחשבות טובות בהתעוררות הבחירה מלמטה, עד שיורד כנגד זה שם הגשם מלמעלה למטה, ועשן העולה מן האש ומתכלה, בחינת מחשבות רעות חיצוניות שאין להם קיום נצחי, והם גם הפך הכלי הראוי אל בעת יורדת האור מלמעלה אזי נעשה עשן ושרפיה וכליון לעומת ישראל הכשרים הדבוקים בשכינה ובתלמידי חכמים הצדיקים על אף שאש אוכל היא אין נשרפים, אך בגויים תעשה כלה, ונוגה אור היוצא מן המקור במידה, ולהבה התלהבות איש ישראלי עד אין סוף המצומצם עתה במידה, לילה בחינת צמצום האור, וכל זה כי על כל כבוד, בחינת אור כסא הכבוד המכוסה, חופה, כי על ידי ירדת ישראל גם הצדיק נתכסה בחינת לך רד כי שחת עמך, אך גם בזמן הכיסוי ממשיך בחידושו בצמצום אור אין סוף לחזק לחזור בתשובה על חכמות חיצוניות של מידות עולם הזה ולשוב לחשוב מחשבות טובות על תכלית הבריאה שהייתה כדי נגלה מלכות בתפילה ומעשים טובים, עד שנשיג בתשובת התפילה את עתיקא סתימאה ורחמי ה' יתברך והצדיק יוצא מחפותו לרוץ אורח להאיר לנו ולבנות לנו כלים להשיג אור אין סוף וכן נעשה חופה בין קב"ה ושכינתה ונעשה הולדת המוחין לישראל לדבוק בו יתברך. וכל זה בכליליות. ואז בפרטיות כמידת היסוד ונשמת הצדיק העליון מאיר לאותו נשמה וקוראת לה אז עולה הנשמה באותו כוח של אותו העמוד והיסוד לפתח של צדק שהיא השגת המלכות למעלה, מה שחשב הקב"ה בתהילת הבריאה לגלות מלכותו, שציון שהוא הצדיק כנ"ל וירושלים של מטה והתעוררות, תלוי בזה הצדק, כי כל הבריאה כולל הצדיק העליון נבראו בשביל התגלות המלכות והצדק.

אי זכי לסלקא יתיר, טב חולקיה ועדיביה, לאתדפקא בגו גופא דמלפא. ואי לא זכי לסלקא יתיר, פתיב, (ישעיה ד) והיה הנשאר בציון והנותר בירושלם קדוש ואמר לו. ואי זכי לסלקא יתיר, זכא הוא. דזכי ליקרא דמלפא, ולא תענהא בעדינא עלאה, דלעילא מאתר דאקרי שמים. דפתיב, (ישעיה נח) אז תתענג על ה', על ה' דייקא. זכא חולקיה דמאן דזכי לחסד דא, דפתיב, (תהלים קח) פי גדול מעל שמים חסדך. אם זוכה הנשמה בזכות הדבקות בהשגת הצדיק

המחזקה לעלות יותר, אזי טוב חלקו במחשבות טובות וגורלו והשפעת אור מלמעלה כנגד חלקו הטוב שפעל במעשיו, מה נעים גורלו של אותו אדם להדבק בתוך פנימיות הגוף ומידות ועולמות עליונים של המלך, דהיינו דבקות בפנימיות החכמה למען התגלות מלכותו יתברך, ואם לא זוכה לעלות יותר בכל זאת אשרהו מה טוב חלקו, ועליו כתוב והיה הנשאר בציון לדבוק בהשגת הצדיק המאיר למטה החיזוקים לעלות, הוא בענווה נשאר שרים לצדיק, והנותר בירושלים של מטה להתפעל מכל התעוררות שנעשתה בעולם הזה למען שמו יתברך, גם זה עונג גדול. ואם זכה לעלות יותר, צדיק הוא בעצמו שזוכה לכבוד של המלך שהוא הכתר שמעל גוף המלך בחינת אורייתא דעתיקא בחינת כסא הכבוד של המלך, וזוכה להתעורר בעידון עליון שלמעלה ממקום שנקרא שמים שהוא בתפארת המשפיע בצדיק, כי כתוב אז תתענג על ה'. על ה' דייקא, שהיא הבינה שמעל התפארת, שמתענג מסוד הצמצום בעצמו (עיון גם תורה ס"ד שהשגת הצמצום הוא השכר שלעתידי לבא) על ה' דייקא הוא עתיקא קדישא עתיקא סתימא ומכוסה וטמון המשפיע לבינה, כמובן לקמן בזהר ובדברי רבנו בתורה הנ"ל, כי זה עיקר עונג שבת על ידי התשובה כמובא בכל הפסוק, אם תשיב משבת רגלך, דהיינו אם תעשה תשובה דייקא ממקומות הנמוכים בחינת רגל, שתאמין שגם משם במעט התעוררות בחינת תפילת עני עדין אתה עושה נחת רוח גדול למעלה, עשות הפציד, לעשות רצונך בהתלהבות ליבך במידה ביום שהוא בחינת מידה להכניס בו מחשבות קדושות בחינת ביום קודשך, בחינת ד' היות ונעשית ה' על ידי יוד המחשבה הטובה והקדושה הנכנסת בה, אז דייקא על ידי התעוררות התשובה מלמטה תזכה וקראת לשבת עונג, כי תזכה להתעורר מזיו השכינה על ידי כלים שהכנת וטרחת בערב שבת, וכל זה לכבוד קדוש ה' מכבוד בכסא הכבוד, וכבודתו בלבוש יקר של מעשים טובים מעשות דרכיך, להתרחק מדרכים שלך של המלכת עצמך אלא למען המלכת מלך מלכי המלכים, וכל זה ממוצא הפציד היא התלהבות הנשמה עד אין סוף המצתמצמת דייקא למלכות פה התפילה בחינת דבר דבר בדיבור קדוש, על ידי זה דייקא תעלה בתשובתך עד כסא הכבוד מעל התפארת להתענג על ה' דייקא דא סוד הרחמים שבעתיקא סתימאה, אשר המתין ברחמי לתשובתך מאהבתו אליך להשפיע חסדו עליך ובחירה שנתן לך כדי שתכיר מלכותו ורחמנותו וטוב חסדו. אשרי חלקו במידות אשר בלבו, של מי זוכה לחסד הזה הנמשך עליו מעתיקא למטה, שכתוב כי גדול מעל שמים חסדך, מעל השמים דייקא שהם התפארת היבור אש ומים חסד וגבורה.

וכי על השמים הוא, והא פתיב, (תהלים נז) פי גדול עד שמים חסדך. אמר רבי יוסי, אית חסד, ואית חסד. חסד עלאה, וחסד תתאה. חסד עלאה מעל שמים הוא. חסד תתאה, הוא דפתיב, (ישעיה נח) חסדי דוד הנאמנים, ובהני פתיב עד שמים. וכי החסד הזה על השמים הוא? והרי כתוב, כי גדול עד שמים חסדך, נמצא שהחסד מוגיע מלמטה עד לתפארת השמים. אמר רבי יוסי לתריץ, יש חסד ויש חסד,

חסד עליון בחינת התעוררות מלמעלה בחינת ביתא עילאה, הם החסדים הנעלמים בבינה, וחסד תחתון הם מעשי החסד הבאים בהתעוררות מלמטה בהם מתפאר הקב"ה ומשפיע כנגדם, חסד עליון הוא מעל השמים כנ"ל וחסד תחתון הוא שכתוב חסדי דוד הנאמנים, בחינת מלכות דוד, פעולות איש ישראלי במידת החסד למען התגלות מלכותו יתברך, בכוח האמונה בו יתברך, שלא יחסיר ממנו כלום בזה החסד, כי מאמין שמעורר למעלה החסד העליון להשפיע לו חזרה כל טוב. ובאלה החסדים של תפילה באמונה כתוב עד שמים, כי עולים למעלה לעורר משפט השמים להשפיע טוב בחזרה מן הבינה ביתא עילאה. כי מי וחסד עליון עם זאת וחסד תחתון עולה.

ועתה עשה חסד עם עצמך ועם השמים וראה לחדש לקמן בסוד אם הבנים שהיא הבינה, ועיין ליקוטי הלכות (שם) בענין חופה פריה ורביה והולדת בשביל המלכת ה', וכן ושמחה, שיר פשוט כפול, ויעקב המשיג סוד תפילת ערבית האור היוצא מן החושך דייקא, וענין התשובה תשובה ה' גדולה תשובה שמגיעת עד כסא הכבוד, ואמא המכסה על בניה, בחינת כסא הכבוד, ודברי רשב"י לקמן בענין חורבן ביתא תתאה, והרחקת המלכות בשביל התיוקן דייקא. ויהי רצון שזכות מחשבות טובות שלך שתזכה לחדש. יבוא צדיק היוצא מחופתו לבנות בנין ביתא תתאה ועילאה במהרה בימינו אמן.

תניא, אמר רבי יצחק, כתיב, (תהלים קיג) אם הבנים שמחה הללויה, אמא ידיעא, הבנים מאן אינון. אמר רבי שמעון, הא תנינו, תריין בנין אית לקודשא בריה הוא, חד דבר וחד ניקבא. דבר, והביה ליעקב, דכתיב, (שמות ד) בני בכורי ישראל, וכתיב, (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר. בת, והבה לאברהם, דכתיב, (בראשית כד) ויה' בך את אברהם בכל, בת היתה לו לאברהם, ובכל שמה.

למדנו, אמר רבי יצחק, כתוב (תהלים קיג) אם הבנים שמחה הללויה. האם הידועה. הבנים מי הם? אמר רבי שמעון, תרי שנינו שיש שני בנים לקדוש-ברוך-הוא, אחד זכר ואחד נקבה. הזכר נתן אותו ליעקב, שכתוב (שמות ד) בני בכורי ישראל, וכתיב (ישעיה מט) ישראל אשר בך אתפאר. בת נתן לאברהם, שכתוב (בראשית כד) ויה' בך את אברהם בכל. בת היתה לו לאברהם, ובכל שמה.

ואמא רביעא עליוהי, דינקא להי, ועל האי כתיב, (דברים קד) לא תקח האם על הבנים. ותנינו, לא יסגי בר נש חובי לתתא, בגין דיסתלק אמא מעל בנין. וכתיב, (ויקרא יח) אמה היא לא תגלה ערותה, ווי למאן דגלי ערייתא.

והאם רובצת עליהם, שמיניקה אותם, ועל זה כתוב לא תקח האם על הבנים. ושנינו, אל ירבה האדם הטאיו למטה, כדי שתסתלק האם מעל הבנים, וכתוב (ויקרא יח) אמה היא לא תגלה ערותה. אזי למי שמגלה ערותה.

וכד תייבין בני עלמא, ואסגין בזכותא קמי קודשא בריה הוא, ואמא תבת וכסא על בנין, פדין אתקרי תשובה. מאי תשובה. דא תשובה דאמא, דתבת בקיומחא, וכדין (שמות פ"ג ע"א) כתיב, (תהלים קיג) אם הבנים שמחה, אם הבנים ודאי. ועל דא, לא לפטר איניש מפריה ורביה, עד דאוליד בן ובת.

וכששבים בני העולם ומרבים בזכויות לפני הקדוש ברוך הוא, והאם שבה ומכסה על הבנים, אז זה נקרא תשובה. מה זה תשובה? זו תשובה של האם ששבה בקיומה, ואז כתוב אם הבנים שמחה. אם הבנים ודאי. ולכן לא יפטר האדם מפריה ורביה עד שמוליד בן ובת.

תניא אמר רבי יצחק, כתיב, (תהלים כז) לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו, תיאובתא דצדיקא למחמי דא, (ז"ח ל"ג נעם ה') ואת אמרת על ה'. אמר רבי שמעון, פלא חד. משמע דכתיב נעם ה', דאתא מעתיקא קדישא להאי שמים. ותיאובתא דצדיקא בך הוא ודאי, ועל השמים כתיב, אז תתענג על ה'. זכאה חולקיה מאן דזכי. ודאי זעירין אינון.

שנינו, אמר רבי יצחק, כתוב (תהלים כז) לחזות בנעם ה' ולבקר בהיכלו. תשוקת הצדיקים לראות את זה, ואתה אמרת על ה'? אמר רבי שמעון, הכל אחד, משמע שכתוב נעם ה', שבה מהעתיק הקדוש לשמים הזה, ותשוקת הצדיקים בך היא ודאי. וכתוב על השמים, אז תתענג על ה'. אשרי חלקו של מי שזוכה. ודאי מעטים הם.

תנינו, אמר רבי שמעון, כתיב, (שיר השירים א) בני אמי נחרו כי שמוני נוטרה את הפרמים, בני אמי, כמה דכתיב, (איכה ב) השליף משמים ארץ, דכד בעא קודשא בריה הוא למחרבא ביתיה דלתתא, ולאגלאה ישראל ביני עממיא. אעבר קודשא בריה הוא מקמיה להאי ארץ, ואתרחקא מניה. בדכתיב, (שמות כ) ותתצב אהותו מרחוק. וכד האי ארץ אתרחקא משמים דלעילא, האי ארץ דלתתא אתחרבא, וישראל אתפזרו ביני עממיא, אמרה כנסת ישראל, מאן גרים לי האי ומאן עביד לי האי, בני אמי דנחרו בי, ואתרחקו מני, בני אמי ודאי.

שנינו, אמר רבי שמעון, כתוב (שיר א) בני אמי נחרו כי שמוני נוטרה את הפרמים. בני אמי, כמו שכתוב (איכה ב) השליף משמים ארץ. שפשרצה הקדוש ברוך הוא לתהריב ביתו שלמטה ולהגלות את ישראל לבין העמים, העביר הקדוש ברוך הוא מלפניו את הארץ הזו, והתרחקא ממנו, ככתוב (שמות כ) ותתצב אהותו מרחק. וכשארץ זו התרחקא משמים שלמעלה, הארץ הזו שלמטה נחרבה, וישראל התפזרו בין העמים. אמרה כנסת ישראל: מי גרם לי את זה ומי עשה לי את זה? בני אמי שנחרו בי והתרחקו ממני, בני אמי ודאי.

עלון זה מטרתו לעודד את הציבור לגלות ולחדש בהבנת מאמרי זוהר, על פי תורותיו של רבנו הקדוש, אשר המה הקדמות עמוקות לכל חלקי התורה ובפרט ללימוד זוהר, כפי המובא בדבריו: "אמר התורה שלי היא כולה הקדמות" (שיחות הר"ן קצ"ט). והוא בעיקר לפי הכלל החמישי לדרך לימוד ליקומי מוהר"ן המובא בספר ביאור הליקוטם להרב רבי אברהם בן רבי נחמן זצוק"ל. וזה לשונו "...הוא כל מקרא או מאמר חז"ל, שמזכיר קצת מאת לאיזה ענין, פורב מונתו על כל הענין ונכנס ונתבאר כל המקרא והמאמר חז"ל בזה הענין". עכ"ל. כלומר שכללי התורה וההקדמות שמביא רבינו הקדוש בתורתו המה מפרשים את כל המאמר שמביא בדבריו רק את חלקו בספריו. והבא לעיין בתורתו ובזוהר, יראה בעיניו ממש איך כל כללי תורתו נמצאים בכל מאמר זוהר והוא פלאי. ויש להבין קצת הענין בפרטות כי ידוע אשר נשמת רבנו הקדוש נשמת רשב"י אחת המה, כמובא רמז לכך בספר כוכבי אור, כי גימטריה נחמן בן שמחה וכן גימטריה שמעון בן יוחאי חושבן דין כחושבן דדון. לכן נרמזו אור חכמתם הגדול בשם העלון נחל זהר, שהרי נחל הוא על שם הנחל נובע מקור חכמה המאיר ומגלה זהר רשב"י הנסתר, שהוא אור זוהר הקדוש. נא ונא ראו בעצמכם לחדש בדרך לימוד זה להוציא עצות למעשה ולהתחזקות בעבודת ה' ויתקיים בנו מאמר זוהר: **כהאי חיבורא דילך דאיהו ספר זוהר, יפקין ביה מן גלותא ברחמי. במהרה בימינו אמן.**

עצות על פי הלימוד

- א. פשאדם חושב מחשבות רעות, שהם טפשות הלב, הוא מטמטם את הלב בבחינת ערלת לב, ובזה הוא מטמטם בחינת החלל של הפריאה ונחשב פאלו חריב את העולם. אכל פשוט מחשבות טובות זהו בחינת תקון הפריאה, ועליו זה שמטהר הלב ומגדל ממנו המחשבות רעות והושב מחשבות טובות, וזכה לעשות נסים ומופתים בעולם.
- ב. פשנזהר ממחשבות רעות והושב מחשבות טובות בלב, איך לעבד את השם יתברך, פזה נעשה לבו בבחינת צור לכבי ובבחינת ולבי חלל בקרבי, וזכה לעשות פעולות ומדות טובות ולמבל עליו על מלכות שמים שלמה, וזכה לתפלה ולתשובה שלמה. ונעשה עליו זה יחודא עלאה ויחודא תתאה וזכה להתגלות אוריתא דעתיקא סתימאה. ונתבטל מלכות הרשעה ונתעלה ונתגדל מלכות דקדושה, ועליו זה נמשך לישראל חיות גדול ושפע ועשירות גדול וברכה עד בלי די:
- ג. עקר התשובה תלוי בלב, הינו במחשבה שפלה, שיתגבר לברח ממחשבות רעות ולחשב בכל עת מחשבות טובות. לשום אל לבו הישב מה יהיה תכליתו וסופו וכו', ולחשב עצות ותחבולות איך יזכה לשוב אל ה', ועליו זה יזכה לתשובה. ועליו זה יזכה לחשיג ולחשיג אוריתא דעתיקא סתימאה, הינו סתרי פנימיות התורה, שזהו עקר שטעו עולם הקא:

תפילה על פי הלימוד

צור לכבי וקדושי, צור עולמים יוצר הכל, רבון כל המעשים אדון כל הנשמות, יודע התעלומות, אתה ידעת את לכבי, אתה ידעת את עצם תבערת קדשת אור האלהות השופע בלבי, פי אנחנו חלק אלוה ממעל ושכינת אלקותך בתוך לבבנו. על פן הומה עלי לבי, לבי כפזור וקמה, "קלה שארי ולכבי צור לכבי וחקקי אלקים לעולם. נכספה וגם פלטה נפשי לחצרות ה' לבי ובשרי ורגני אל א-ל ה'". ורשפי שלהבת לכבי הפוער ונכסף אלקי, מים רפים לא יוכלו לכבותה ונהרות לא ישטפוה, פי אור לכבי מקשר ומחבר באורך הגדול האין סוף, על פן אור להביית לכבי הוא עד אין סוף, פי אין סוף ואין תכלית לתשוקתי אלקי, וגעגועי ופציי וכוספי חוק ואמיץ אלקי בלי שעור וערה, עד אשר לפי עצם אור להביית הלב עד אין סוף ותכלית לא היה אפשר לעשות שום עבודה פלה, פי אור קדשת לכבי פוער ומתלהב אלקי פחשק נמרץ וברצון חוק, להיות דבוק ונקלל בך תמיד לעולם ועד. אף אתה גלית לנו עליו חכמיך הקדושים, אשר אין רצונך בזה, ולא זאת היתה פונתך הקדושה בכריאתנו, פי אתה ידעת פי בשר ודם אנחנו, ואי אפשר לנו להיות דבוקים בך תמיד, ואתה הפין בעבודתנו בעבודות ובמעשים טובים, אשר פשכיל זה פאנו בעולם הזה השפל לעבד אותך בתורה ובמצות מעשיות. על פן גורת עלינו לבלי להרם לעלות אל ה' ולבלי לבער אלקי יותר מהפודה, ונורת עלינו לצמצם

אור ההתלהבות שבלבבנו ולעשות חלל פנוי בלב כמו שכתוב, "ולבי חלל בקרבי". כדי שעליו ידעה נזכה לצור בלבבנו כל המדות טובות וקדושות, ולחמשיך עלינו על עבודתך באמת, וללכת בדרךך הטובים ולהתדבק במדותיך הקדושות ולעבד אותך בהדרגה ובמדה, ועליו ידעה נזכה לקבל עלינו על מלכות שמים שלמה, ולגלות מלכותך לכל פאי עולם, אשר זה היה פונתך בכריאת האדם כדי שיתגלה מלכותך בעולם: וכן פאתי לפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, אלקי אברהם אלקי יצחק ואלקי יעקב, ואלקי כל הצדיקים האמתיים, אלקי הראשונים והאחרונים, ואלקי כל ישראל. יהמו נא ויכמרו נא רחמיך וחסדיך עלי, על פגום ומבלבל כמוני, ותורני ותדריכני באמתך ותלמדני, שאזכה לדעת באמת איך להתנהג בענין זה, באיזה דרך באיזה אופן לצמצם האור בהדרגה ובמדה פרצונך הטוב באמת. פי אתה ידעת, פי אני צריך לכספך אלקי ולהשתוקק אלקי באמת, ולרוץ אלקי "כגבור לרוץ ארח" הזה שהייתי וכל לילך בזמן שהייתי נזוף מלפניך, פי כבר פליתי ימים ושנים הרבה בהכל וריק. מה אומר לפניך יושב מרום, ומה אספר לפניך שוכן שחקים אין לי פה להשיב ולא מצא להרים ראש. ובמקומות אלו שנתפסתי בהם בעזותי הרבים, פודאי אין שום דרך לצאת מהם בהדרגה פסדר, ופודאי התקרח לברח משם מהרה ולרוץ משם במהירות ובקויות גדול, למחר להפלט על נפשי,

ולכלי להביט אחרי, פי לא אוכל להתמחמה עוד חס ושלוש אפלו כרגע, ואתה צריך לעורר רחמיך האמתיים עלי הגנוזים אצלך, ולהוציאני מהרה פזרוע עזר, ולשא אותי על פנפי נשרים, ולהביא אותי אלקי לקרבני לעבודתך חיש קל מהרה, פי עדיו לא אבדה תקותי ותחלתי מה' פי "חסדי ה' פי לא תמונו פי לא כלו רחמי". אכל אף-על-פי-כן אני מוכרח לצמצם אור התלהבות לכבי פאשר נגלה לפניך אבי שבשמים, פי גלוי וידוע לפניך, לכמה פנמים פאתי עליו רבוי ההתלהבות חוץ מהפודה, "ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עפודה". על פן פאתי לפניך אבי אבי אדוני אדוני, גואל ישראל וקדושי צור לכבי, הריני משליך עצמי עליך, הריני מוסר גופי ונפשי ורוחי ונשמתי אלקי לבד. "בנדך אפקיד רוחי פדיתה אותי ה' א-ל אמת. אלקי ה' נפשי אשא". ואני מוסר כל לכבי עליך לבד. "הורני ה' דרךך אהלך באמתך וחד לכבי ליראה שמך". הורני ולמדני איך להתנהג בענין התשוקה וההתלהבות אלקי ואידו לצמצם את ההתלהבות, באופן שאזכה לתשובה שלמה באמת, ולילך בדרךך הקדושים ולהתדבק במדותיך הטובות, ולקבל עלי תמיד על מלכות שמים שלמה, באהבה וברצון, באימה ופריאה, בקדושה ובטהרה גדולה, ולעבד אותך באמת לאמתו בהדרגה ובמדה פרצונך הטוב באמת:

לעילוי נשמת
הרב מאיר צבי בן הרב נחמן ישראל
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
מרזו תמונת דוד והיובא פריחה
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אלישע יהונתן בן חגי. ה' יקום דמו
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
הקדוש אליהו יעקב בן אבידע. ה' יקום דמו.
ת.נ.צ.ב.ה.

לעילוי נשמת
דבורה בת חיים
ת.נ.צ.ב.ה.